

Molí de Vilalta

Santa Maria de Merlès

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Sector nord del terme municipal
Emplaçament A 350 metres de la carretera C-154, punt quilomètric 37'200.

Coordenades:

Latitud: 42.02325
Longitud: 1.99108
UTM Est (X): 416474
UTM Nord (Y): 4652850

Classificació

Número de fitxa 08255 - 83
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: El desús de l'edifici comporta un deteriorament progressiu. Algunes elements dels coronaments de maó d'algunes obertures s'han després del seu lloc.

Protecció Inexistent
Número inventari Sí, IPA. 3640

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00017

Fitxes associades:

[Vilalta](#)

Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs

Descripció

El molí de Vilalta es troba situat a la riba oest de la riera de Merlès prop de la cruïlla de Sant Cristòfol i al costat de l'hostal de Vilalta.

Es tracta d'un gran edifici de planta rectangular format per dos nivell de soterrani i tres plantes, amb teulada de doble vessant amb aigües a les façanes principal i posterior. Està construït amb murs de maçoneria de pedra irregular amb morter i cantonades diferenciades amb carreus de majors dimensions. Presenta una disposició regular de les obertures les quals estan emmarcades amb brancals de maó i coronament de maó pla.

La façana principal, orientada al sud, presenta, a nivell de soterrani inferior, el carcabà i sortida d'aigües del molí amb una obertura de volta de canó emmarcada amb pedra treballada. Sobre el carcabà, i encara a nivell de soterrani, hi ha una sala on s'hi ubicava un molí escairador. Aquesta presenta una petita finestra emmarcada amb maó. A nivell de planta baixa hi ha quatre finestres (el de l'extrem dret tapiat) i dues portes d'accés. La porta de l'esquerra és la única obertura emmarcada amb brancals i llinda de pedra bisellada i presenta la data de 1886 inscrita a la llinda. Al primer pis hi ha sis finestres (el de l'extrem dret tapiat) i al segon pis, que estava destinat a l'habitatge, s'hi obren sis finestres balconeres, la de l'extrem dret també tapiada.

La façana est presenta a nivell de soterrani una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada. La resta de la façana presenta dues obertures per planta; les del pis superior són finestres balconeres.

La façana nord presenta a nivell de segon pis set finestres de menor dimensions, una de les quals està tapiada. Als nivells inferiors s'hi adossa una estructura. La part inferior d'aquesta estructura està construïda amb maçoneria de pedra i corresponia a l'antic molí fariner; presenta a la part inferior un carcabà i un portal emmarcat amb pedra bisellada. La part superior construïda amb obra és una reconstrucció ja que aquesta part es va cremar. S'adossa a aquesta estructura la bassa del molí, construïda amb un mur de maçoneria de grans carreus, que també engloba la part posterior de l'hostal de Vilalta.

La façana oest dona al pati davant de l'hostal de Vilalta. Té l'accés a nivell de primer pis a través d'una porta coronada amb arc rebaixat. Al costat esquerra de la porta hi ha una finestra també coronada amb arc rebaixat. Al nivell de segon pis hi ha dues finestres balconeres, la de l'esquerra tapiada.

Observacions:

Conserva la sala de màquines amb la maquinària del molí (descrita en una fitxa individualitzada, núm. 107).

Història

L'antic molí de Vilalta probablement correspondria al segle XVII. L'any 1718 el molí de Vilalta consta en el capbreu del baró de la Portella com a molí fariner i draper (antigament una farga) situats en un mateix casal, confessant tres moles, un casal, una resclosa i un rec. El cens anual era d'un capó pel molí fariner i 11 lliures pel molí draper, cens que s'havia de pagar per Nadal. El molí es va ampliar al segle XIX en convertir-se en serradora. Fins a mitjans del segle XX el molí encara va continuar funcionant.

Bibliografia

AADD (1990). Borredà. Els llibres de l'àmbit, núm. 5. Àmbit de Recerques del Berguedà.

AADD (1995). Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Bages, Berguedà i Solsonès. Enciclopèdia Catalana, S.A.

AADD (1994). Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà. Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura.

SERRA, Rosa i SELLES, Carme. Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya. Santa Maria de Merlès. Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. 1997.

Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Santa Maria de Merlès. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, revisat el maig de 2007.

